

මැණික් හා ස්වර්ණාභරණ පර්යේෂණ හා අභ්‍යාස ආයතනය - 2016

මැණික් හා ස්වර්ණාභරණ පර්යේෂණ හා අභ්‍යාස ආයතනයේ 2016 දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය කාර්යසාධන ප්‍රකාශනය, ශුද්ධ වත්කම් වෙනස්වීමේ ප්‍රකාශනය සහ මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශනය හා වැදගත් ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති සහ අනෙකුත් පැහැදිලි කිරීමේ තොරතුරුවල සාරාංශයකින් සමන්විත 2016 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන 1971 අංක 38 දරන මුදල් පනතේ 13(1) වගන්තිය සහ 1993 අංක 50 දරන ජාතික මැණික් හා ස්වර්ණාභරණ අධිකාරි පනතේ 32(3) වගන්තිය සමඟ සංයෝජිතව කියවිය යුතු ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 154(1) ව්‍යවස්ථාවේ ඇතුළත් විධිවිධාන ප්‍රකාර මාගේ විධානය යටතේ විගණනය කරන ලදී. මුදල් පනතේ 14(2)(සී) වගන්තිය ප්‍රකාර ආයතනයේ වාර්ෂික වාර්තාව සමඟ ප්‍රකාශයට පත්කළ යුතු යැයි මා අදහස් කරන මාගේ අදහස් දැක්වීම් හා නිරීක්ෂණයන් මෙම වාර්තාවේ දැක්වේ.

1.2 මූල්‍ය ප්‍රකාශන සම්බන්ධයෙන් කළමනාකරණයේ වගකීම

මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව පිළියෙල කිරීම හා සාධාරණ ලෙස ඉදිරිපත් කිරීම සහ වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් ඇති විය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශයන්ගෙන් තොර වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකි වනු පිණිස අවශ්‍යවන අභ්‍යන්තර පාලනය තීරණය කිරීම කළමනාකරණයේ වගකීම වේ.

1.3 විගණකගේ වගකීම

මාගේ විගණනය මත පදනම්ව මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳව මතයක් ප්‍රකාශ කිරීම මාගේ වගකීම වේ. මා විසින් උත්තරීතර විගණන ආයතනයන්ගේ ජාත්‍යන්තර විගණන ප්‍රමිතීන්ට (ISSAI 1000 – 1810) අනුරූප ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව මාගේ විගණනය සිදුකරන ලදී. ආචාර ධර්මවල අවශ්‍යතාවන්ට මම අනුකූලවන බවට සහ මූල්‍ය ප්‍රකාශන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශයන්ගෙන් තොරවන්නේද යන්න පිළිබඳ සාධාරණ තහවුරුවක් ලබාගැනීම පිණිස විගණනය සැලසුම්කර ක්‍රියාත්මක කරන බවට මෙම ප්‍රමිති අපේක්ෂා කරයි.

මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල දැක්වෙන අගයන් සහ හෙළිදරව් කිරීම්වලට අදාළවන විගණන සාක්ෂි ලබා ගැනීම පිණිස පරිපාටි ක්‍රියාත්මක කිරීම විගණනයට ඇතුළත් වේ. තෝරාගත් පරිපාටීන්, වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇති විය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශයන්ගෙන් අවදානම් තක්සේරු කිරීමද ඇතුළත් විගණකගේ විනිශ්චය මත පදනම් වේ. එම අවදානම් තක්සේරුකිරීම්වලදී, අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පරිපාටි සැලසුම් කිරීම පිණිස ආයතනයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට සහ සාධාරණ ලෙස ඉදිරිපත් කිරීමට අදාළ වන්නා වූ අභ්‍යන්තර පාලනය විගණක සැලකිල්ලට ගන්නා නමුත් ආයතනයේ අභ්‍යන්තර පාලනයේ සඵලදායීත්වය පිළිබඳව මතයක් ප්‍රකාශ කිරීමට අදහස් නොකරයි. කළමනාකරණය විසින් අනුගමනය කරන ලද ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවල උචිතභාවය හා යොදා ගන්නා ලද ගිණුම්කරණ ඇස්තමේන්තුවල සාධාරණත්වය ඇගයීම මෙන්ම මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සමස්ත ඉදිරිපත් කිරීම පිළිබඳ ඇගයීමද විගණනයට ඇතුළත් වේ. විගණනයේ විෂය පථය හා ප්‍රමාණය තීරණය කිරීම සඳහා 1971 අංක 38 දරන මුදල් පනතේ 13 වගන්තියේ (3) හා (4) උප වගන්තිවලින් විගණකාධිපති වෙත අභිමතානුසාරී බලතල පැවරේ.

මාගේ විගණන මතය සඳහා පදනමක් සැපයීම උදෙසා මා විසින් ලබාගෙන ඇති විගණන සාක්ෂි ප්‍රමාණවත් සහ උචිත බව මාගේ විශ්වාසයයි.

1.4 තත්ත්වගණනය කළ මතය සඳහා පදනම

මෙම වාර්තාවේ 2.2 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණු මත පදනම්ව මාගේ මතය තත්ත්වගණනය කරනු ලැබේ.

2. මූල්‍ය ප්‍රකාශන

2.1 තත්වවාගණනය කළ මතය

මෙම වාර්තාවේ 2.2 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණුවලින් වන බලපෑම හැර, මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලින් 2016 දෙසැම්බර් 31 දිනට මැණික් හා ස්වර්ණාභරණ පර්යේෂණ හා අභ්‍යාස ආයතනයේ මූල්‍ය තත්වය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා එහි මූල්‍ය ක්‍රියාකාරීත්වය හා මුදල් ප්‍රවාහ ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව සත්‍ය හා සාධාරණ තත්වයක් පිළිබිඹු කරන බව මා දරන්නා වූ මතය වේ.

2.2 මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳ අදහස් දැක්වීම

2.2.1 ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

(අ) ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ජරමිත 01

ප්‍රමිතයේ 119 වගන්තිය ප්‍රකාරව රු.21,522,300 ක් වූ පූර්ව වර්ෂ ගැලපීම් ස්කන්ධය වෙනස්වීමේ ප්‍රකාශයේ පසුගිය වර්ෂයෙන් ඉදිරියට ගෙන ආ ශේෂයට ගැලපීම් කර දැක්වීම වෙනුවට සමාලෝචිත වර්ෂයේ මූල්‍ය කාර්යසාධන ප්‍රකාශනයේ මූල්‍ය ප්‍රතිඵලයට ගැලපීම් කර දක්වා තිබුණි.

(ආ) ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත 02

- (i) මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශයට ඇතුළත් නොකළ යුතු වටිනාකම වූ රු.16,743,500 ක් වූ භාණ්ඩාගාර ප්‍රදාන ලෙස ලැබී තිබූ වාහන 02ක් ආයෝජන ක්‍රියාකාරකම් යටතේ මුදල් ගලායෑමක් ලෙස හා මූල්‍ය ක්‍රියාකාරකම් යටතේ මුදල් ගලා ඒමක් ලෙස දක්වා තිබුණි.
- (ii) ප්‍රමිතයේ 56 වගන්තිය ප්‍රකාරව මුදල් හා මුදල් සමාන දැවල සංරචක හෙළිදරව් කර නොතිබුණි.

(ඇ) ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත 07

- (i) ජංගම නොවන වත්කම්වල ඵලදායී ජීවිත කාලය වාර්ෂිකව සමාලෝචනය නොකිරීම හේතුවෙන් පිරිවැය රු.32,290,620 ක් වූ වත්කම් සම්පූර්ණයෙන් ක්ෂය කර තිබුණද තවදුරටත් භාවිතා කරමින් පැවතුණි. ඒ අනුව වූ ඇස්තමේන්තුගත දෝෂය ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත 03 ප්‍රකාරව ප්‍රතිශෝධනය කිරීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.
- (ii) ප්‍රමිතයේ 86 වගන්තිය ප්‍රකාරව පර්යේෂණ උපකරණවල ක්ෂය අනුපාතය හෙළිදරව් කර නොතිබුණි.

- (iii) මැණික් කැපුම් යන්ත්‍ර 15 ක් වැඩිදියුණු කිරීමට වැයකල රු.1,093,562 ක් ප්‍රමිතයේ 22 වගන්තිය ප්‍රකාරව ප්‍රාග්ධනික කිරීම වෙනුවට වියදම් ලෙස කපාහැර තිබුණි.

2.2.2 ගිණුම්කරණ අඩුපාඩු

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

- (අ) වර්ෂයේ රු.1,153,290 ක පාරිතෝෂික ප්‍රතිපාදනය හා පාරිතෝෂික ගෙවීම් රු.255,044 ක් මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශනයට ගලපා නොතිබුණි.
- (ආ) ඉකුත් වර්ෂවලදී සේවකයන්ට වැඩිපුර ගෙවා තිබූ රු.2,151,320 කින් සමාලෝචිත වර්ෂයේදී වැටුපෙන් ආපසු අයකර ගන්නා ලද රු.95,893 ක් ඉකුත් වර්ෂයේ සමුච්චිත අලාභයට ගැලපීම වෙනුවට ගෙවිය යුතු ශේෂයක් ලෙස දක්වා තිබුණි. මෙහිදී වැඩිපුර ගෙවීම් එකවර අයකරගනු වෙනුවට සේවකයන් විශ්‍රාම යන තෙක් සමාන මාසික වාරිකවලින් අයකර ගැනීමට කටයුතුකර තිබුණි.
- (ඇ) සමාලෝචිත වර්ෂයේ ස්ථාවර වත්කම් ක්ෂය රු. 322,174 ක් අඩුවෙන් දක්වා තිබුණි.
- (ඈ) අස්ථානගත වූ රු.1,495,749 ක් වටිනා රන් රිදී තොගය තවදුරටත් අවසාන තොගයේ ඇතුළත් කර තිබුණි.

2.2.3 පැහැදිලි නොකළ වෙනස්කම්

මැණික් නිර්මාණ හා තාක්ෂණ ශිල්පීන් පුහුණු කිරීමේ ව්‍යාපෘතියේ මෙහෙයුම් වියදම්වලින් ජාතික මැණික් හා ස්වර්ණාභරණ අධිකාරියෙන් ප්‍රතිපූර්ණය කරගත යුතු මුදල රු.1,086,831 ක් වුවද, එය රු.1,298,143 ක් ලෙස රු.211,312 ක් වැඩියෙන් ලැබිය යුතු ආදායම් වශයෙන් ගිණුම්ගත කර තිබුණි. එසේ වුවද, ජාතික මැණික් හා ස්වර්ණාභරණ අධිකාරියේ මූල්‍ය වාර්තා අනුව ආයතනයට ගෙවිය යුතු ශේෂ කිසිවක් නොතිබුණි.

2.3 ලැබිය යුතු හා ගෙවිය යුතු ගිණුම්

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

- (අ) 2013 වර්ෂයේ සේවයෙන් ඉවත් වූ සේවකයන්ගෙන් අයකරගත යුතු රු.72,586 ක ණය ශේෂ සමාලෝචිත වර්ෂය වන විටත් අයකර ගෙන නොතිබුණි.
- (ආ) පාඨමාලා අවසන් කරන ලද සිසුන් 32 දෙනෙකුගෙන් ලබා ගන්නා ලද රු.64,000 ක ආපසු ගෙවිය යුතු තැන්පතු වර්ෂ 3 ක් ගතවී තිබුණද ආපසු ගෙවා නොතිබුණි.

2.4 නීති රීති, රෙගුලාසි හා කළමනාකරණ තීරණවලට අනුකූල නොවීම

පහත සඳහන් නීති රීති, රෙගුලාසි හා කළමනාකරණ තීරණවලට අනුකූල නොවීම් නිරීක්ෂණය විය.

නීති රීති හා රෙගුලාසිවලට යොමුව	අනුකූල නොවීම
(අ) ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ මුදල් රෙගුලාසි සංග්‍රහයේ මුදල් රෙගුලාසි 770	වටිනාකම රු.88,870 ක් වූ අබලි ජංගම දුරකතන 03 ක් මුදල් රෙගුලාසි ප්‍රකාරව කටයුතු නොකර පාරිභෝජන ද්‍රව්‍ය තොගයට ඇතුළත් කර තිබුණි.
(ආ) 1978 අංක 842 දරන රාජ්‍ය මුදල් වක්‍රලේඛය	ස්ථාවර වත්කම් ලේඛනයක් පවත්වා නොතිබුණි.

2.5 ප්‍රමාණවත් අධිකාර බලයකින් තහවුරු නොවූ ගනුදෙනු

මධ්‍යස්ථාන 2 ක පවත්වා තිබූ මැණික් කැපීම හා ඔපදැමීම සහ ස්වර්ණාභරණ නිෂ්පාදනය යන පාඨමාලා සඳහා බඳවාගෙන තිබූ සිසුන් 38 ක් අතුරෙන් සිසුන් 9 දෙනෙකුගෙන් රු. 136,500 ක පාඨමාලා ගාස්තු අයකර නොතිබූ අතර ඒ සඳහා අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල අනුමැතියක් ලබාගෙන නොතිබුණි.

3. මූල්‍ය සමාලෝචනය

3.1 මූල්‍ය ප්‍රතිඵල

ඉදිරිපත් කරන ලද මූල්‍ය ප්‍රකාශන අනුව 2016 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා ආයතනයේ මූල්‍ය ප්‍රතිඵලය රු.6,587,800 ක අතිරික්තයක් වූ අතර ඊට ප්‍රතිරූපීව ඉකුත් වර්ෂයේ ඌනතාවය රු.7,481,616 ක් වූයෙන් ඉකුත් වර්ෂය සමඟ සැසඳීමේදී සමාලෝචිත වර්ෂයේ මූල්‍ය ප්‍රතිඵලයෙහි රු. 14,069,416 ක වර්ධනයක් පෙන්නුම් කෙරුණි. පුනරාවර්තන වියදම් සඳහා භාණ්ඩාගාර ප්‍රදාන රු.11,546,000 කින් වැඩි වීම හා ක්ෂයවීම් රු.5,461,966 කින් අඩුවීම ඉහත වර්ධනය කෙරෙහි ප්‍රධාන වශයෙන් බලපා තිබුණි.

සමාලෝචිත වර්ෂය සහ ඉකුත් වර්ෂ 04 ක මූල්‍ය ප්‍රතිඵල විග්‍රහ කිරීමේදී 2014 හා සමාලෝචිත වර්ෂයේ අතිරික්තයක් ලබා තිබුණද 2012, 2013 හා 2015 වර්ෂවල ඌනතාවයන් නිරීක්ෂණය විය. කෙසේ වුවද මූල්‍ය ප්‍රතිඵලයට සේවක පාරිශ්‍රමික හා ජංගම නොවන වත්කම් සඳහා ක්ෂයවීම් නැවත ගැලපීමේදී, 2012 වර්ෂයේදී රු. 28,286,500 ක් වී තිබුණු ආයතනයේ දායකත්වය 2013 වර්ෂයේදී සුළු වශයෙන් පිරිහී තිබුණද අනෙකුත් වර්ෂයන්හිදී ක්‍රමයෙන් වර්ධනය වී තිබුණි. ඒ අනුව සමාලෝචිත වර්ෂයේදී රු. 62,443,300 ක් වූ ආයතනයේ දායකත්වය ඉකුත් වර්ෂය හා සැසඳීමේදී රු.62,443,300 කින් හෙවත් සියයට 26 කින් වැඩි වී තිබුණි.

4. මෙහෙයුම් සමාලෝචනය

4.1 කාර්යසාධනය

මැණික් බණිප් පිළිබඳ සමීක්ෂණ හා පරීක්ෂණ කිරීම, මැණික් සහ ස්වර්ණාභරණ කර්මාන්තය සඳහා අදාළ වන යන්ත්‍ර සූත්‍ර නිපදවීම ඇතුළත් උපදෙස් සැපයීම හා සංවර්ධනය කිරීම, මැණික් හා ස්වර්ණාභරණ කර්මාන්තයට අදාළ අංශ පිළිබඳ පුහුණු කිරීම හා අදාළ කටයුතු සහ කරන ලද වැඩ පිළිබඳ පත්‍රිකා හා පොත්පත් පලකිරීම 1993 අංක 50 දරන ජාතික මැණික් හා ස්වර්ණාභරණ අධිකාරී පනත අනුව ආයතනය පිහිටුවීමේ ප්‍රධාන අරමුණු විය.

ඉහත අරමුණු ඉටු කිරීම සම්බන්ධයෙන් පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

(අ) ආයතනය පිහිටුවා වසර 20 ක් ඉක්මවා තිබුණද උක්ත පරමාර්ථ ඉටුකරගැනීම කෙරෙහි සක්‍රීය ලෙස දායක වී නොමැති බව නිරීක්ෂණය විය. මැණික් බනිප් පිළිබඳ සමීක්ෂණ හා පර්යේෂණ සිදු කිරීම මගින් හඳුනාගත් මැණික් නිධි රටේ ආර්ථික සංවර්ධනයට උකහා දීම, කර්මාන්තයේ සංවර්ධනය උදෙසා යන්ත්‍ර සූත්‍ර නිපදවීම ඇතුළත්ව උපදෙස් සැපයීම හා අගය එකතු කිරීමේ ක්‍රමවේදයන් සහ සොයාගැනීම් ප්‍රවලිත කර කර්මාන්තය සංවර්ධනය කිරීම වෙනුවෙන් ආයතනයේ දායකත්වය අවම මට්ටමක පැවතුනි. මැණික් හා ස්වර්ණාභරණ කර්මාන්තය සංවර්ධනය සඳහා යන්ත්‍ර සූත්‍ර නිපදවීම ඇතුළත් උපදෙස් සැපයීම සහ ඉටුකරන ලද වැඩ කටයුතු පිළිබඳ පත්‍රිකා හා පොත් පලකිරීම යන කාර්යයන් ඉටුකර හෝ ඒ සඳහා සැලසුම් පිළියෙල කර හෝ නොතිබුණි.

(ආ) පර්යේෂණ කටයුතු ඉටුකිරීම

පර්යේෂණ කටයුතුවල කාර්යසාධනය සම්බන්ධයෙන් පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

- (i) මැණික් නිධි ගවේෂණය සඳහා වූ සමස්ත මූල්‍ය කාර්යසාධනය සියයට 35 ක් විය. ඒ යටතේ වූ ක්‍රියාකාරකම් 6 ක භෞතික කාර්යසාධනය සියයට 75 හා සියයට 90 අතර පරාසයක පැවතුණද මූල්‍ය කාර්යසාධනය සියයට 18 කට අඩු මට්ටමක පැවතුණි.
- (ii) අඩු අගයෙන් යුතු මැණික්වල අගය ඉහළ නැංවීමේ කාර්යයෙහි සමස්ථ මූල්‍ය කාර්යසාධනය සියයට 1 ක් තරම් අඩු මට්ටමක පැවතුණ අතර ඒ යටතේ වූ මැණික් තාප පිරිසම්කරණය හා වැඩිදුර සංවර්ධනය ද ඇතුළුව ක්‍රියාකාරකම් 5 ක භෞතික කාර්යසාධනය සියයට 20 ත් සියයට 80 ත් අතර පරාසයක පවතිද්දී මූල්‍ය කාර්යසාධනය සියයට 5 කට වඩා අඩු මට්ටමක පැවතුණි.
- (iii) භූගෝල විද්‍යා තොරතුරු තාක්ෂණික හා දුරස්ථ සන්නිවේදන තාක්ෂණික අධ්‍යයන කටයුතු යටතේ සමාලෝචිත වර්ෂයේදී ඉටුකළ යුතුව පැවතුණු මොණරාගල දිස්ත්‍රික්කයේ කතරගම, තණමල්විල හා බිබිල යන කොට්ඨාශ සඳහා සිතියම් නිර්මාණය කිරීම ඉටු කර නොතිබුණි.
- (iv) මැදගම ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාශයේ ග්‍රාම නිලධාරී කොට්ඨාස 35 කට අදාළව මැණික් විභව සිතියම් පිළියෙළ කළ යුතු වුවද පිළියෙළ කර තිබුණේ ග්‍රාම නිලධාරී කොට්ඨාශ 10 කට අදාළ විභව සිතියම් පමණි.

(ඇ) පුහුණු පාඨමාලා පැවැත්වීම

පුහුණු පාඨමාලා පැවැත්වීමට අදාළ කාර්යසාධනය සම්බන්ධයෙන් පහත සඳහන් කරුණු නිරීක්ෂණය විය.

- (i) පුහුණු පාඨමාලා සඳහා අධ්‍යයන දින දර්ශනයක් හා විධිමත් සැලැස්මක් පිළියෙල කර නොතිබුණි.
- (ii) සමාලෝචිත වර්ෂයේදී පාඨමාලා 6 ක ශිෂ්‍යයින් 375 ක් නොමිලේ පුහුණු කිරීමට සැලසුම් කර තිබුණද ශිෂ්‍යයන් 242 දෙනෙකු පමණක් පුහුණු කර තිබුණි.
- (iii) ගෙවුඩ තාපකරණය පිළිබඳ පාඨමාලා 5 ක් පැවැත්වීමට සැලසුම් කර තිබුණද පාඨමාලා 3 ක් පවත්වා නොතිබුණි.

- (iv) වර්ෂය තුළ පාඨමාලා සඳහා බඳවාගත් 757 ක් වූ මුළු ශිෂ්‍ය සංඛ්‍යාවෙන් 117 ක් එනම්, සියයට 15 ක් පාඨමාලා හැරගොස් තිබුණු අතර සිසුන් 13 ක් සඳහා ආරම්භ කර තිබූ විසිතුරු ස්වර්ණාභරණ නිෂ්පාදන පාඨමාලාව නතර කර තිබුණි.
 - (v) සමාලෝචිත වර්ෂයේ පාඨමාලා ආදායම සියයට 47 කින් වැඩි වී තිබුණද, වියදමද සියයට 159 කින් වැඩි වීම හේතුවෙන් ඉකුත් වර්ෂයට සාපේක්ෂව පාඨමාලා ලාභය රු.856,214 කින් එනම්, සියයට 22 කින් අඩුවී තිබුණි.
 - (vi) වසර තුනක් තුළ මැණික් නිර්මාණ ශිල්පීන් 1000 ක් පුහුණු කිරීම සඳහා සැලසුම්කර, අවිස්සාවේල්ල ප්‍රදේශයෙන් කුලියට ගන්නා ලද ගොඩනැගිල්ල සඳහා වර්ෂයේ මාස 6 ක් වෙනුවෙන් රු.300,000 ක් කුලී ගෙවා තිබුණ ද පාඨමාලාව සඳහා සහභාගී වී තිබුණේ සිසුන් 25 දෙනෙකු පමණි.
- (ඇ) සමාලෝචිත වර්ෂයේදී පුහුණු පාඨමාලා සඳහා සහ මැණික් හා ස්වර්ණාභරණ කර්මාන්තයට අදාළ පර්යේෂණ කටයුතු සංවර්ධනය සඳහා භාණ්ඩාගාරයෙන් ලබාදී තිබූ රු.35,000,000 ක ප්‍රාග්ධන ප්‍රතිපාදනයෙන් රු.16,500,000 ක් ඉතිරි කර, එම මුදලින් රු.13,850,105 ක් වැයකර අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල අනුමැතිය මත පමණක් ඉඩමක් මිලදී ගෙන තිබුණි. මෙම මිලදී ගැනීම සමාලෝචිත වර්ෂයේ ක්‍රියාකාරී සැලැස්මේ ඇතුළත් කර නොතිබුණු අතර භාණ්ඩාගාරයෙන් ලැබුණු අරමුදල් වෙනත් කාර්යයන් සඳහා යෙදවීම වෙනුවෙන් භාණ්ඩාගාරයේ අනුමැතිය ලබාගෙන නොතිබුණි.
- (ඉ) ගාස්තු අයකර ගෙවූවකු තාපකරණය කරදීමේ මහජන සේවාවක් ආරම්භකර තිබුණද එම සේවාවෙන් ලැබූ ආදායම රු 50,300 ක් වීම හේතුවෙන් ඒ සම්බන්ධ කාර්යසාධනය දුර්වල මට්ටමක පැවතුනි.

4.2 කළමනාකරණ ක්‍රියාකාරකම්

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

- (අ) හිටපු ජ්‍යෙෂ්ඨ කළමනාකාරවරයෙකු විසින් 2007 වර්ෂයේදී සිදු කරන ලද රු. 2,395,749 කරන් ඊදී වංචාවට අදාළව තවදුරටත් අයවිය යුතු රු. 1,495,745 ක් සහ එම නිලධාරියා වෙත ගෙවා තිබූ වාහන ණය රු. 56,250 ක් හා ඊට අදාළ පොළියද අය කර ගැනීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.
- (ආ) පුහුණු පාඨමාලාවලදී භාවිතා කරන මැණික් ගල් තොගයක් තක්සේරු කිරීමකින් තොරව රු.399,006 ක පිරිවැය අගයට ස්ථාවර වත්කම් යටතේ ගිණුම්ගත කර තිබුණි.

4.3 මෙහෙයුම් ක්‍රියාකාරකම්

මැණික් නිර්මාණ ශිල්පීන් පුහුණු කිරීම සඳහා ගොඩනැගිලි කුලියට ගැනීම පිණිස ලංසු කැඳවීමේ පුවත්පත් දැන්වීම් වෙනුවෙන් සමාලෝචිත වර්ෂයේදී රු.141,081 ක් වැය කර තිබුණද, පසුව ප්‍රසම්පාදනය අවලංගු කිරීම හේතුවෙන් වැයකර තිබූ මුදල නිෂ්ඵල වියදමක් වී තිබුණි. තවද ආයතන කාර්ය පරිපාටි අත්පොතක් පිළියෙල කිරීමට රු.317,000 ක අත්තිකාරම් ගෙවා තිබුණද එය අවශ්‍ය නොවන බව අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය තීරණය කිරීම හේතුවෙන් එම වියදම ද නිෂ්ඵල වියදමක් වී තිබුණි.

4.4 නිෂ්ක්‍රීය හා උන උපයෝජිත වත්කම්

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

- (අ) ගෙවුම් කාප පිරියම් කිරීමේ පර්යේෂණ කටයුතු සඳහා රු. 10,977,344 ක් වැයකර 2013 වර්ෂයේදී මිලදීගෙන තිබූ අධි උෂ්ණත්ව විදුලි උදුන 2017 ජූලි 15 දින වන විටත් අදාළ කාර්යයන් සඳහා යොදාගෙන නොතිබුණි.
- (ආ) උපයෝජනය පිළිබඳ සැලැස්මකින් තොරව 2007 වර්ෂයේදී රු.12,309,013 ක් වැයකර භූ විදුම් යන්ත්‍රයක් මිලදීගෙන තිබුණි. 2017 ජූලි 15 දින වනවිටත් එම යන්ත්‍රය එලදායීව උපයෝජනය කර නොතිබුණද යන්ත්‍රය රක්ෂණය කිරීම වෙනුවෙන් සමාලෝචිත වර්ෂය වන විට රු.1,064,622 ක් වැයකර තිබුණි.

4.5 ප්‍රසම්පාදන ක්‍රියාවලිය

(අ) පර්යේෂණ අංශය සඳහා උපකරණ මිලදී ගැනීම

- (i) ප්‍රසම්පාදන මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහයේ 5.3.2 වගන්තිය ප්‍රකාර ලංසු කැඳවීමේ ආරාධනය සහිත පුවත්පත් නිවේදනයේ ලංසුකරු සාප්පු සුදුසු බව තහවුරු කෙරෙන උපමාන ඇතුළත්ව පිළියෙළ කර නොතිබුණු අතර කාර්යාල උපකරණ හා පරිගණක උපකරණ ඇතුළත් මිල කැඳවීම, පර්යේෂණ උපකරණ ලෙස සඳහන් කර තිබීම හේතුවෙන් තරඟකාරීත්වය සීමා වී තිබුණි.
- (ii) පර්යේෂණ උපකරණ මිලදී ගැනීම ලෙස දැන්වීම එලකර තිබුණද ජායාරූප උපකරණ, කාර්යාල උපකරණ හා පරිගණක සහ උපාංග ඇතුළු අයිතම 56 ක් සඳහා ලංසු කැඳවා තිබුණි.
- (iii) ප්‍රසම්පාදන මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහයේ 7.12.1 වගන්තිය ප්‍රකාරව ලැබුණු ලංසු අනුව එලදායී බවක් නොමැති බව පෙනෙන විට ලැබුණු ලංසු ප්‍රතික්ෂේප කර නැවත මිල ගණන් කැඳවිය හැකි වුවත්, ඒ අනුව කටයුතු නොකර එක් ලංසුවක් පමණක් ඉදිරිපත් කර තිබුණු භාණ්ඩ වර්ග 7 ක්, රු.2,263,080 කට එම ලංසුකරුගෙන් මිලදීගෙන තිබුණි.
- (iv) ඇණවුම් කිරීමේ දී එකඟ වූ පිරිවිතරයන් සම්පූර්ණ නොකළ භාණ්ඩ 2 ක් රු.408,537 කට මිලදී ගෙන තිබුණි.

(ආ) මැණික් නිර්මාණ ශිල්පීන් පුහුණු කිරීම සඳහා ගොඩනැගිලි කුලියට ගැනීම

- (i) ස්ථාන 3 කින් ගොඩනැගිලි කුලියට ගැනීම සඳහා ලංසු කැඳවා තිබුණ ද ප්‍රසම්පාදන මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහයේ 4.3 වගන්තිය ප්‍රකාරව විධිමත් පිරිවැය ඇස්තමේන්තුවක් පිළියෙළ කර නොතිබුණු අතර ගොඩනැගිලි කුලියට ගත යුතු ස්ථාන පැහැදිලි පදනමක් මත තීරණය කර නොතිබුණි.
- (ii) ප්‍රසම්පාදන මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහයේ 6.2.2 වගන්තිය ප්‍රකාරව ජාතික තරඟකාරී ලංසු කැඳවීමේදී ලංසු ඉදිරිපත් කිරීම සඳහා දින 21 ක කාලයක් ලබාදිය යුතු වුවද මෙම ප්‍රසම්පාදනය සඳහා ලබාදී තිබුණේ දින 13 ක් පමණි. මේ හේතුවෙන් ස්ථාන 2 කට අදාළව මිල ගණන් 3 ක් පමණක් ලැබී තිබුණි.

- (iii) ප්‍රසම්පාදන මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහයේ 7.12.1 වගන්තිය ප්‍රකාරව තරඟකාරීත්වයක් නොමැති අවස්ථාවල ලංසු ප්‍රතික්ෂේප කර නැවත මිල ගණන් කැඳවිය යුතු වුවද අවිස්සාවේල්ල ප්‍රදේශයේ ගොඩනැගිල්ලක් සඳහා ලැබී තිබූ එකම මිල ගණන තෝරාගෙන තිබුණි. කෙසේ වුවද තෝරාගත් එම ගොඩනැගිල්ලේ වර්ග අඩි 1000 ක ශාලාවක් තිබිය යුතු බවට හා තෙකලා විදුලි සම්බන්ධතාවය තිබිය යුතු බවට වූ පිරිවිතරයන් සම්පූර්ණ කර ද නොතිබුණි.

4.6 කාර්ය මණ්ඩල පරිපාලනය

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

- (අ) 2016 දෙසැම්බර් 31 දිනට ආයතනයේ අනුමත කාර්ය මණ්ඩලයෙන් සියයට 57 ක් පුරප්පාඩුව පැවතුණු අතර ජ්‍යෙෂ්ඨ කළමනාකරණ මට්ටම සඳහා අනුමත තනතුරු 3 න් 2 ක්ම වසර 7 ක් තිස්සේ පුරප්පාඩුව පැවතුණි. තවද, අධ්‍යක්ෂ(පර්යේෂණ) තනතුර පිරවීමට විගණක දින වූ 2017 ජූලි 15 දක්වාම කටයුතු කර නොතිබුණි.
- (ආ) ආයතනයේ අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් තනතුර සඳහා 2016 ජනවාරි 01 සිට කොන්ත්‍රාත් පදනම මත නිලධාරියෙකු බඳවාගෙන තිබුණි.
- (ඇ) ආයතනයේ රියදුරෙකු නිසි අනුමැතියකින් තොරව 2015 වසරේ සිට සාගර විශ්ව විද්‍යාලයට නිදහස් කර තිබුණි.
- (ඈ) කළමනාකරණ සේවා දෙපාර්තමේන්තුවේ අනුමැතියකින් තොරව නියමිත වැටුප් පියවරට වඩා ඉහළ වැටුප් පියවරක පිහිටුවීම හේතුවෙන් 2009 මැයි සිට 2015 ජූලි දක්වා නිලධාරියෙකු වෙත රු. 619,646 ක වැටුප් වැඩිපුර ගෙවා තිබුණි. එම නිලධාරියා 2015 ජූනි 16 දින වෙනත් ආයතනයක සේවය සඳහා මුදාහැර තිබුණද එම වැඩිපුර ගෙවූ මුදල විගණක දිනය වූ 2017 ජූලි 17 දින දක්වාම අයකරගෙන නොතිබුණි.

5. ගිණුම් කටයුතුභාවය සහ යහපාලනය

5.1 මූල්‍ය ප්‍රකාශන ඉදිරිපත් කිරීම

2003 ජූනි 02 දිනැති අංක පීටීඩී/12 දරන රාජ්‍ය ව්‍යාපාර වක්‍රලේඛයේ 6. 5. 1 වගන්තිය ප්‍රකාරව මුදල් වර්ෂය අවසන් වී දින 60 ක් තුළ මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණකාධිපති වෙත ඉදිරිපත් කළ යුතු වුවත් සමාලෝචිත වර්ෂයට අදාළ මූල්‍ය ප්‍රකාශන දින 48 ක් ප්‍රමාද වී 2017 අප්‍රේල් 17 දින විගණකාධිපති වෙත ඉදිරිපත් කර තිබුණි.

5.2 සංයුක්ත සැලැස්ම

2014-2018 කාලපරිච්ඡේදය සඳහා පිළියෙල කර තිබූ සංයුක්ත සැලැස්ම සමාලෝචිත වර්ෂයේදී යාවත්කාලීන කර නොතිබුණි.

5.3 ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

- (අ) සමස්ථ ආයතනය සඳහාම එක් ක්‍රියාකාරී සැලැස්මක් සකස් කර නොතිබූ අතර මානව සම්පත් හා පරිපාලන, පර්යේෂණ සහ පුහුණු අංශ සඳහා පමණක් ආංශික සැලසුම් පිළියෙළ කර තිබුණි.
- (ආ) මානව සම්පත් හා පරිපාලන සහ පර්යේෂණ අංශයන්හි ක්‍රියාකාරී සැලසුම්වල භෞතික ඉලක්ක දක්වා නොතිබුණි.
- (ඇ) පුහුණු අංශයේ ක්‍රියාකාරී සැලැස්මට ඇතුළත් නොවූ පාඨමාලා දෙකක් සඳහා සිසුන් 21 ක් හා සිසුන් 12 ක් බඳවාගෙන තිබුණි.
- (ඈ) වාර්ෂික ක්‍රියාකාරී සැලැස්මේ ඉලක්ක සපුරාගැනීමේ ප්‍රගතිය පරීක්ෂා කිරීම සඳහා ක්රමවත් වැඩපිළිවෙලක් සකස් කර හෝ සැලැස්ම අනුව කාර්යසාධන වාර්තා පිළියෙළ කර නොතිබුණි.

5.4 අභ්‍යන්තර විගණනය

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

- (අ) අභ්‍යන්තර විගණන කාර්යය සඳහා ආයතනයේ සභාපතිවරයාට වගකියන විගණකවරියක පත් කර ඇතත් සභායක විගණන කාර්ය මණ්ඩලයක් අනුමත කරගෙන හෝ පත් කර නොතිබූ අතර අභ්‍යන්තර විගණකගේ වෘත්තීය දැනුම වර්ධනය කිරීම සඳහා පුහුණු කිරීම් ක්‍රියාත්මක කර නොතිබුණි.
- (ආ) අභ්‍යන්තර විගණන වැඩසටහන මගින් සැලසුම් කර තිබූ ශ්‍රමපැය 792 ක් වෙන් කරන ලද විගණන කාර්යයන් 08 කට අදාළ පරීක්ෂාවන් සිදු කර නොතිබුණි. තවද මුදල් රෙගුලාසි 133(2) ප්‍රකාර අභ්‍යන්තර විගණන අංශය විසින් ආයතනයේ ගිණුම් වාර්තා උපලේඛන හා සටහන්වල විශ්වාසදායකත්වය පරීක්ෂා කළ යුතු වුවද ඒ පිළිබඳ පරීක්ෂාවන් අභ්‍යන්තර විගණන සැලැස්මට ඇතුළත් කර විගණනයට ලක් කර නොතිබුණි.

5.5 ප්‍රසම්පාදන සැලැස්ම

ස්ථාවර වත්කම් අත්පත් කරගැනීම සඳහා භාණ්ඩාගාරයෙන් ලබා දී තිබූ රු. 31,950,000 කට අදාළව විධිමත් ප්‍රසම්පාදන සැලැස්මක් සකස් කර නොතිබුණි.

5.6 අයවැය ලේඛනමය පාලනය

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

- (අ) 2003 ජුනි 02 දිනැති අංක පීඊඩී/12 දරන රාජ්‍ය ව්‍යාපාර චක්‍රලේඛයේ 5.2 වගන්තිය ප්‍රකාර අයවැය ලේඛනය සමඟ අයවැයගත මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනය, අයවැයගත ආදායම් වියදම් ප්‍රකාශනය හා අයවැයගත මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශනය පිළියෙළ කර නොතිබුණි.

(ආ) අයවැයගත හා තථ්‍ය ආදායම් හා වියදම් අතර සියයට 11 සිට සියයට 605 දක්වා වූ පරාසයක විචලනයන් නිරීක්ෂණය වූයෙන් අයවැය ලේඛනය ඵලදායී කළමනාකරණ පාලන කාරකයක් ලෙස යොදාගෙන නොමැති බව නිරීක්ෂණය විය.

6. පද්ධති හා පාලනයන්

විගණනයේදී නිරීක්ෂණය වූ පද්ධති හා පාලන අඩුපාඩු වරින් වර ආයතනයේ සභාපතිවරයාගේ අවධානයට යොමු කරන ලදී. පහත සඳහන් පාලන ක්ෂේත්‍ර සම්බන්ධයෙන් විශේෂ අවධානය යොමුකල යුතු වේ.

පද්ධති හා පාලන ක්ෂේත්‍ර -----	නිරීක්ෂණ -----
(අ) ගිණුම්කරණය	වෙන වෙනම ලෙජර් ගිණුම් පවත්වා ගත යුතු වියදම් 4 ක්, එක් වියදම් ගිණුමක හා පොලී ආදායම් ගිණුම් 3 ක් එක් ආදායම් ගිණුමක දක්වා තිබීම.
(ආ) ප්‍රසම්පාදන කටයුතු	ප්‍රසම්පාදන සැලැස්මක් පිළියෙල කර ඊට අනුකූලව ප්‍රසම්පාදනයන් සිදු නොකර එක් එක් භාණ්ඩ වර්ග සඳහා වෙන වෙනම ප්‍රසම්පාදනයන් සිදු කිරීම.
(ඇ) මෙහෙයුම් පාලනය	පාඨමාලා සඳහා නිකුත් කරනු ලබන සහතික පත්‍ර නිසි වගකීමක් රහිතව භාරයේ තැබීම, සහතිකපත්‍ර සියල්ල යන්ත්‍රයකින් අංකනය නොකිරීම හා වැරදීම හේතුවෙන් ඉවත් කරන සහතිකපත්‍ර නිසි පරිදි බැහැර නොකිරීම.